

Regelbunden tillsyn i Vallkärra, Håstad och Odarslövs skolor

Förskoleklass

Grundskola 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Lunds kommun under våren 2009 och besökt Vallkärra, Håstad och Odarslövs skolor den 15 och 16 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast 23 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. Vid besöket på skolorna intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Vallkärra, Håstad och Odarslövs skolor

Vallkärra skola	Antal elever
Förskoleklass	22
Grundskola	95

Källa: Skolblad 2008

Håstad skola	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	35

Källa: Skolblad 2008

Odarslövs skola	Antal elever
Grundskola	30

Källa: Skolblad 2008

Rektorsområdet består av tre mindre skolor. Vallkärra skola med 117 elever i förskoleklass och årskurserna 1-5. Håstad skola har förskoleklass och årskurs 1- 3 med 46 elever. Odarslövs skola har årskurserna 4 – 6 med 30 elever.

Alla tre skolorna ligger på landet i utkanten av Lunds tätort. Eleverna i årskurs 6 från Vallkärra skola är på grund av platsbrist placerade på Lerbäcksskolan som tillhör samma skolområde, Lerbäck/Stångby. De flesta av eleverna åker skolskjuts.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Vallkärra skola	Riket	Vallkärra skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	86	85	94	87
	Matematik	86	72	94	73
	Svenska	93	71	94	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-04-12. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Odarslövs skola	Riket	Odarslövs skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de	Engelska	80	85	100	87
	Matematik	70	72	87	73
	Svenska	80	71	100	72

4 (14)

nationella ämnesproven	Svenska som andraspråk	.	56	.	61
------------------------	------------------------	---	----	---	----

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-04-12. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Vallkärra skola kan resovisa att allt fler elever når godkänt på nationella proven. Skolinspektionen bedömer att Vallkärra skola når goda kunskapsresultat.

De stora variationerna när det gäller resultaten i Odarslövs skola grundar sig i att skolan har ett litet elevunderlag. Skolinspektionen bedömer att Odarslövs skola når goda kunskapsresultat.

Bedömningspunkter

1.1.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

För varje ämne finns en kursplan vilket beskrivs i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Vid inspektionen framkom att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling och resultat med hjälp av bedömningsmatriser i samtliga ämnen utom ämnet teknik.

Skolinspektionen bedömer att skolornas uppföljning även behöver omfatta ämnet teknik.

1.1.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.1.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2 Bedömning och betygssättning**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

6 (14)

1.2.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.3.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (14)

Motivering

1.3.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.4.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	
Motivering	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som de avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.
Vid tillsynen framkom att samtliga skolor har en likabehandlingsplan. Planen saknar dock en specifik redovisning av respektive verksamhets behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som skolorna avser att

påbörja och genomföra under det kommande året. Eleverna har inte givits möjlighet att delta i framtagandet av planen.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver utveckla sina planer mot kränkande behandling så att dessa utgår från en aktuell kartläggning, och att eleverna vid skolorna blir delaktiga i arbetet.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolarbetsåret.

Vid intervjuerna med rektor, lärare och elever framkom oklarhet om eleverna vid skolorna i Håstad och Vallkärra får undervisning i ämnena kemi, fysik och teknik så att de ges förutsättningar att nå målen i årskurs 5.

Vid intervjun med eleverna på skolan i Odarslöv framkom att de inte får undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap och begränsad undervisning i musik, fysik, kemi och teknik. Rektorn bekräftade detta och hänvisade till litet elevantal och lokalernas utrustning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att eleverna får undervisning i samtliga ämnen så att de har möjlighet att nå målen för årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap 19-20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. Vid tillsynen framkom att eleverna istället för elevens val erbjuds tid för eget arbete (TEA). Vid intervjuerna med rektorn, lärare och elever framkom att denna tid för många elever innebar tid för att göra läxor, och att slutföra det som lärarna satt som mål för veckan. TEA var dessutom den tid i veckan då elever som behövde stöd i något ämne fick detta. Därmed erbjuds inte den breddning och fördjupning som är avsikten med elevens val. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver erbjuda elevens val i enlighet med grundskoleförordningens bestämmelser.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

12 (14)

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp.

Enligt nämndens delegationsordning ska rektor fatta beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samtidigt som rektor för Lunds skolors resurscentrum fattar beslut om att erbjuda plats i så kallad resursskola. Rektor vid skolorna i Vallkärra, Håstad och Odarslöv har elever i särskild undervisningsgrupp som rektor inte fattat beslut enligt författningarna om.

Skolinspektionen bedömer att rektor behöver vidta åtgärder så att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas samt att överklagandehänvisning finns.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering**3.4 Kvalitetsarbete****Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering**3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.**

14 (14)

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Vallkärra, Håstad och Odarslövs skolor upprättar en kvalitetsredovisning som innehåller de områden som förordningen kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Det saknas dessutom redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att kvalitetsredovisningen innehåller en bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder för ökad måluppfyllelse.

2009-08-21 Lund

Elisabeth Porath Sjöo

Birgitta Henecke